

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інформаційних технологій
Кафедра економіки та підприємництва

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
МІКРОЕКОНОМІКА

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	обов'язкова	
Галузь знань	07	Управління та адміністрування
Спеціальність	076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Освітня програма	Економіка будівельного підприємства	
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	курсова робота	
Форми семестрового контролю	іспит	

Викладачі:

Євдокімова Ольга Мамедівна, ст. викладач кафедри економіки та підприємництва,
YevdokimovaOM@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни студенти ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ПРОБЛЕМОЮ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ВИБОРУ ТА ПОВЕДІНКИ ГРУП ЛЮДЕЙ НА ОКРЕМИХ РИНКАХ.

Знання концептуальних основ навчальної дисципліни "Мікроекономіка" та оволодіння її практичним інструментарієм відповідає вимогам Національної рамки кваліфікації, формує професійні компетентності студентів щодо обґрунтування оптимальних економічних рішень суб'єктів господарювання.

З метою підвищення ефективності навчання використовуються ділові ігри, ситуаційні вправи, обговорення дискусійних питань в мікроекономіці.

Наприклад: вміння приймати ефективні господарські рішення в умовах обмеженості ресурсів.

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Економічна теорія»; «Історія економічних вчень».

Передумови вивчення дисципліни «Мікроекономіка». є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами:

- «Економічна теорія »,

Дисципліна «Мікроекономіка» передуює вивченню дисциплін «Макроекономіка», «Міжнародна економіка», «Статистика».

Метою дисципліни «Мікроекономіка» є формування у майбутніх спеціалістів основних професійних компетентностей:

- здатність до пізнання закономірностей функціонування мікросистем (індивідів, домашніх господарств, підприємств, організацій) у різних ринкових ситуаціях;
- здатність до характеристики та аналізу основних типів ринкових структур (досконалої конкуренції, чистої монополії, монополістичної конкуренції, олігополії);
- здатність до визначення впливу загальної ринкової рівноваги на ефективність розміщення ресурсів в економіці, дослідження причин обмеженої недостатності ринкового регулювання, критерії оцінки добробуту, необхідності державного втручання в економіку;

Інтегральна компетентність:

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Спеціальних компетентностей визначених стандартом вищої освіти спеціальності:

- критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності;
- здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;
- здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин;
- здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності;
- здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

Програмні результати навчання:

знати:

- специфіку поведінки індивідуального споживача;
- основи формування й механізми ринкових процесів на мікрорівні;
- методи й принципи мікроекономічного аналізу;
- концепції, механізми й шляхи раціоналізації споживчого поведіння й попиту;
- теорію виробництва й пропозиції матеріальних благ, способи оптимізації витрат і прибутку
- сутність та основні види витрат підприємства та прибутку;
- характер зміни витрат підприємства у короткостроковому та довгостроковому періодах;
- умови максимізації прибутку фірми у короткостроковому та довгостроковому періодах в умовах динамічності ринкової кон'юнктури на різних типах ринків;
- особливості ціноутворення на ринках факторів виробництва в умовах досконалої та недосконалої конкуренції
- особливості формування загальної економічної рівноваги;

- необхідність і причини втручання держави в економіку;
- базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях

вміти:

- обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;
- демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці;
- застосовувати метод альтернативних витрат для оцінки раціональності економічного вибору;
- оцінювати причини й фактори мінливості способу й пропозиції;
- використати моделі споживчого вибору для знаходження станів рівноваги споживача;
- визначити специфіку ефектів індивідуального попиту і їхнього впливу на стан споживчих ринків;
- знаходити максимум прибутку різними способами для умов короткострокового й довгострокового періодів;
- визначити специфіку ціноутворення й виробництва в умовах Довершеної конкуренції, монополії, монополістичній конкуренції, олігополії;
- оцінювати ефективність ринкових структур;
- визначити границі мікроекономічного вибору в умовах активного впливу держави на ринки капіталів, товарів і послуг;
- здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин;
- використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;
- визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності;
- здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

володіти:

- методологією мікроекономіки;
- методикою аналізу ринкової рівноваги;
- методикою вибору масштабу виробничої діяльності;
- методикою оцінки прибутку підприємства та ефективності в довгостроковому періоді;
- методикою державного регулювання цін природних монополістів;
- поняттями економічна рента та знати її види;
- методикою визначення економічного прибутку;
- теорією суспільного вибору і поведінка уряду.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
Розділ 1. Основи мікроекономічного аналізу закономірностей формування попиту і пропозиції					
1.1	Предмет, методи та методологія мікроекономіки	2	2		4
1.2	Основи мікроекономічної теорії попиту та пропозиції. Еластичність	2			4

№п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1.3	Ринковий механізм збалансування попиту та пропозиції.	2	2		4
1.4	Теорія граничної корисності та поведінки споживача	2			4
1.5	Моделювання поведінки споживача	2	2		4
1.6	Теорія виробництва в умовах здійснення підприємницької торгівлі та біржової діяльності.	2	2		6
1.7	Витрати виробництва. Оптимальний план виробництва фірми в умовах здійснення підприємницької діяльності, торгівлі та біржової діяльності.	2			6
1.8	Стратегія поведінки фірми (підприємства торгівлі, біржі) на ринку досконалої конкуренції	2	2		4
Розділ 2. Мікроекономічний аналіз поведінки фірми на ринку товарів та на ринку ресурсів					
2.1	Особливості поведінки фірми (підприємства торгівлі, біржі) на ринку чистої монополії	2	2		4
2.2	Стратегія поведінки фірми (підприємства торгівлі, біржі) на ринку монополістичної конкуренції	2			4
2.3	Олігополістична структура ринку.	2	2		6
2.4	Ринок ресурсів. Попит підприємства на ресурси в різних типах ринкових структур.	4			6
2.5	Ринок праці та природних ресурсів	2	2		6
2.6	Ринок капіталу	2			4
2.7	Загальна ринкова рівновага та ефективність	2			6
	Всього	32	16		72

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «іспиту» за навчальною дисципліною «Мікроекономіка» складає 60 балів та 100 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
Активність на практичних заняттях:	1	30	40
- опитування		15	20
- вирішення задач		15	20
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (стандартизовані тести), або	2	30	60
- Підсумковий (семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

Курсову роботу передбачено з дисципліни «Мікроекономіка» – це індивідуальне навчально-дослідне завдання, яке дозволяє студентові виробити практичні навички наукової праці, виявити рівень знань з певної спеціалізації, продемонструвати вміння самостійно мислити, робити узагальнення та висновки.

Курсова робота складається із вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Методичні рекомендації до виконання курсової роботи[24] або за посиланням <http://epogasa.od.ua/wordpress/wp-content/uploads/2018/11/%D0%9C%D1%96%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA>

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад

1. Лінія виробничих можливостей показує:
 - a) точні кількості двох товарів, які суспільство має намір виробляти;
 - b) найкращу комбінацію двох товарів;
 - c) альтернативну комбінацію двох товарів при повному та ефективному використанні фіксованої кількості ресурсів;
 - d) недосяжний рівень виробництва для виробника.
2. Збільшення ціни продукту А призведе до:
 - a) Скорочення попиту на ресурси, які використовуються при виробництві продукту А;
 - b) Збільшення попиту на продукт-комплемент;
 - c) Скорочення попиту на продукт-замінник;
 - d) Збільшення попиту на продукт-замінник.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді іспиту по тематиці навчальної дисципліни на платформі Google:

<https://classroom.google.com/c/MTg3ODA3MTMwMDE5?cjc=yf2g2dq>

Перелік питань до іспиту з навчальної дисципліни «Мікроекономіка»

1. Мікроекономіка як складова частина сучасної економічної теорії.
2. Предмет та функції мікроекономіки.
3. Етапи еволюційного розвитку мікроекономічного аналізу.
4. Суб'єкти та об'єкти економічних відносин на мікрорівні.
5. Модель і крива виробничих можливостей, їх основні функції в економічному аналізі.
6. Методологія мікроекономічного аналізу
7. Попит та закон попиту.
8. Пропозиція та функція пропозиції. Закон пропозиції.
9. Ринковий механізм збалансування попиту та пропозиції.
10. Концепція еластичності. Види еластичності.
11. Еластичність попиту за ціною взаємодоповнюючих та взаємозамінних благ (перехресна еластичність).
12. Еластичність за доходом споживача. Застосування еластичності попиту по доходу.
13. Еластичність пропозиції. Фактори впливу на еластичність пропозиції.
14. Гіпотеза раціональної поведінки споживача.
15. Кардиналістський (кількісний) підхід до аналізу поведінки споживача, корисності і попиту.
16. Ординалістська (порядкова) теорія поведінки споживача.
17. Бюджетні обмеження і можливості споживача.
18. Зміна споживання при зміні доходу. Функція попиту від доходу: крива Енгеля.
19. Рівновага виробника: графічна, алгебраїчна та економічна інтерпретації.
20. Середні та граничні витрати фірми у довгостроковому періоді.
21. Поняття ринкової структури.
22. Ознаки та умови ринку досконалої конкуренції.
23. Конкурентна стратегія фірми у короткостроковому періоді.
24. Конкурентна стратегія фірми у довгостроковому періоді.

25. Модель чистої монополії та її характеристика.
26. Монополія і монополювальна влада.
27. Ціноутворення на монополювальному ринку.
28. Поняття цінової дискримінації.
29. Економічні наслідки діяльності монополій: переваги та недоліки.
30. Ознаки та умови функціонування ринку монополістичної конкуренції.
31. Порівняльний аналіз з ринком досконалої конкуренції та монополювальною ринком.
32. Олігополія, її сутність та основні ознаки. .
33. Модель олігополістичного ціноутворення «лідерство у цінах».
34. Попит, загальна характеристика та особливості ринку виробничих ресурсів.
35. Праця як фактор виробництва, її мобільність.
36. Ринок праці з недосконалою конкуренцією.
37. Капітал як фактор виробництва.
38. Ринок природних ресурсів (землі).
39. Модель загальної економічної рівноваги Вальраса.
40. Парето-ефективність в обміні. Коробка Еджуорта.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Базилінська О.Я. Мікроекономіка : Навчальний посібник / Базилінська О.Я., Мініна О.В.; За ред. Базилінської О.Я. — 3-є вид., виправлене . — К. : Центр учбової літератури, 2009 . — 352с.
2. Білецька Економічна теорія: (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка): Навчальний посібник / Л.В. Білецька, О.В. Білецький, В.І. Савич . — 2-е вид, переробл. та доп. — К.: Центр учбової літератури, 2009 . — 688с.
3. Безугла, В.О. Мікроекономіка: Навчальний посібник / Безугла В.О., Постіл І.І. — К.: Центр учбової літератури, 2007 . — 288с.
4. Базилевич В.Д. Практикум із мікроекономіки: навчальний посібник / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич, А.І. Ігнатюк, С.В. Слухай; за ред. В.Д. Базилевича. — К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. — 303 с
5. Базилевич В.Д. Ринкова економіка: основні поняття і категорії.: Навчальний посібник / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич . — Київ: «Знання», 2006 . — 263с.
6. Гронтковська Г.Е. Мікроекономіка. — Київ: Центр навчальної літератури, 2004 . — 403с.
7. Гронтковська Г.Е. Мікроекономіка: Навчальний посібник: Практикум. — Київ: Центр навчальної літератури, 2004 . — 404с.
8. Гронтковська Г.Е. Мікроекономіка: Навчальний посібник: Практикум / Гронтковська Г.Є., Косік А.Ф. — 2-е вид., переробл. та доп. — К.: ЦУЛ, 2008 . — 418с.
9. Калініченко Мікроекономіка : Навчально-методичний посібник / О.В. Калініченко, Л.М. Березіна . — К.: Центр учбової літератури, 2008 .
10. Канцір І.А. Макро-мікроекономіка : від теорії до практики: Навчальний посібник / Канцір І.А., Кліпкова О.І., Іванець Л.В. — Львів : «Новий світ-2000», 2011 . — 443с.
11. Лісовицький В.М. Мікроекономіка: Навчальний посібник. — 3-є вид., доп. і дороблене та перероблене. — К.: «Кондор», 2006 . — 164с.
12. Задоя А.О. Мікроекономіка: навчальний посібник: Курс лекцій та вправи. — 3-ге вид., випр . — К: Т-во «Знання», КОО, 2003 . — 211с.

13. Мочерний, С.В. Основи економічної теорії : Навчальний посібник / Мочерний С.В., Устенко О.А. — Тернопіль : Астон, 2001 . — 507с.
14. Мікроекономіка : навч. посіб. / В. В. Дружиніна, О. І. Чорноус ; М-во освіти і науки України. — Харків : Друк. Мадрид, 2015. — 254 с.
15. Мікроекономіка : Підручник / За ред.В.Д.Базилевича . — 2-е вид.,перероб. і доп. — К. : «Знання», 2008 . — 680с.
16. Нарижна, Л.Д. Мікроекономіка в схемах: Навчальний посібник / Л.Д.Нарижна, Л.Н.Пономарьова . — К. : Центр навчальної літератури, 2007 . — 160с.
17. Основи економічної теорії : Посібник / В.О. Рибалкін, М.О. Хмелевський, Т.І. Біленко, та ін. — К. : Вид.центр«Академія», 2003 . — 352с.
18. Рудий М.М. Мікроекономіка. : Навчальний посібник . — Київ : «Каравела», 2008 . — 311с.
19. Рудий, М.М. Мікроекономіка. : Навчальний посібник . — 2-е вид., випр. і доп. — Київ : «Каравела», 2010 . — 360с.
20. Євдокімова, О.М. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з нормативної навчальної дисц. «Мікроекономіка» : освіт.-профес. програми підготовки студ. денної форми навчання освіт-кваліф. рівня «Бакалавр» за напрямом 6.030504 «Економ. підприємств.», 6.030507- «Маркетинг», 6.030601 «Менеджмент» . — Одеса : ОДАБА, 2015 . — 35с.
21. Євдокімова, О.М. Методичні вказівки до проведення семінарських занять з дисципліни «Мікроекономіка» : напряму 6.030504 «Економіка і підприємства», 0501 «Економіка і підприємництво», 6.030601-«Менеджмент». ОКР -бакалавр. Форма навч. денна, заочна . — Одеса, 2015 .- 28 с.
22. Євдокімова, О.М. Методичні вказівки та завдання до виконання контрольних робіт з дисципліни «Мікроекономіка» ОКР «Бакалавр» : Для студентів підготовки 6.030601 – «Менеджмент» денної форми навчання . — Одеса : ОДАБА, 2015 .
23. Євдокімова, О.М. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічної роботи з нормативної навчальної дисц. «Мікроекономіка» : освіт.-профес. програми підготовки студ. денної форми навчання освіт-кваліф. рівня «Бакалавр» за напрямом 6.030504 «Економ. підприємств.», 6.030507- «Маркетинг», 6.030601 «Менеджмент» . — Одеса : ОДАБА, 2015 . — 35с.